

Soutěž:

Workshop Moderní dějiny „Tak tohle (ne)projde“

Datum konání: 14. února 2020

Účastníci: určeno pro druhé a třetí ročníky

Zpráva:

Projekt kombinuje moderní metody výuky dějin 20. století s osobnostní sociální výchovou, zaměřenou na téma svobody vyjadřování a cenzury.

Žáci jsou nejprve stručně seznámeni s historickým kontextem doby a peripetemi života v komunistickém režimu - od represí padesátých let po normalizaci let osmdesátých.

Po úvodu věnovaném principu hraní rolí a praktickým otázkám workshopu začíná samotná hra. Žáci jsou rozděleni do skupin po max. deseti účastnících.

Každý z žáků dostane jednoduchou postavu, kterou po celou dobu hry ztvárňuje - jde o členy domácnosti ing. Pavla Dudáka a jeho přátele, kteří se roku 1986 rozhodli vydávat vlastní samizdat. Každá ze skupin pracuje na stejných úkolech, postavy v obou skupinách jsou totožné.

Během tří půlhodinových bloků odehrávajících se v různých letech (1986, 1987 a 1989) hráči vybírají příspěvky, které následně formou samizdatu uveřejňují. V praxi to vypadá tak, že každá postava má k dispozici několik předem pro ni vybraných textů, které přečte ostatním ve skupině. Jde o básně, povídky, překlady z anglické literatury, úvahy, reportáže, proklamace - všechny materiály pocházejí ze skutečných samizdatů té doby. Poté se hráči dohromady rozhodují, který z textů v samizdatu otisknou. Vybrané části vystříhnou a nalepí do složky, která má samizdat představovat.

Během jednotlivých bloků se mění situace postav - po druhém bloku jsou někteří z účastníků schůzek zatčeni a odsouzeni (vězení, finanční postihy, vyhazov ze školy). Některé z postav se naopak rozhodnou spolupracovat s StB a své přátele udávat.

Po druhém bloku a cenzorské mezihře následují krátké výslechy na StB, kde se hráči v logice svých postav rozhodnou, zda přistoupí na spolupráci s StB, nebo ponесou důsledky a vystaví se trestu. Mohou se také rozhodnout, zda podepíší Chartu 77, nebo Antichartu.

Po odehrání třetího bloku jsou účastníci seznámeni s dalším vývojem situace - režim padl a nikdo z tvůrců samizdatu už nebyl zatčen či vězněn.

Po ukončení herní části následuje krátká diskuze na téma svoboda slova (tehdy a dnes), zodpovědnost za svá rozhodnutí, vliv disentu na společenské klima doby a vlastní názor na rozhodnutí, která hráči ve svých rolích museli učinit.

Garant akce: Mgr. Martina Šubová

